

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БОРДЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«31» май 2021 ел

№ 10/2

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлегендә гражданныар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданныар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданныар мөрәҗәгатьләре турында» 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге уставы нигезендә Борды авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлегендә гражданныар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхси кабул итү тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне әлеге карапга күшүмтә нигезендә расларга.
2. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге үзидарә органнарына үз эшендә әлеге Нигезләмәгә таянып эш итәргә.
3. Әлеге карапны «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Тукай муниципаль районы мәгълүмат сайтында (<https://tukay.tatarstan.ru/>) урнаштырырга.
4. Әлеге карап үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Муниципаль берәмlek Башлыгы,
Совет Рәисе

Р.Н.Абдульманова

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлегенең 2021 елның 31 мae 10/2 номерлы карапына күшымта

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы гражданнарның барлык мөрәжәгатьләренә, федераль конституция законнарында həm башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәжәгатьләрдән тыш, кагыла.

1.2. Элеге Нигезләмәдә жирле үзидарә органнары həm вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе күрсәтелгән органнар, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнарның, шул исәптән юридик затларның мөрәжәгатьләрен карау белән бәйле хокук мөнәсәбәтләренә, шулай ук гражданнар, гражданнар берләшмәләренең, шул исәптән юридик затларның, гавами əhəmияткә ия функцияләрне гамәлгә ашыручы муниципаль учреждениеләр, башка оешмалар həm аларның вазыйфаи затлары мөрәжәгатьләрен карауга бәйле хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

1.3. Һәр граждан Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына шәхсән яки үз вәкиле аша мөрәжәгать итәргә, шулай ук шәхси һәм коллектив мөрәжәгатьләр, гражданнар җәмгыяте, шул исәптән юридик зат мөрәжәгатьләре жибәрергә хокуклы.

1.4. Гражданнар мөрәжәгать итү хокукуны ирекле һәм үз ихтиялары белән гамәлгә ашыралар. Мөрәжәгать итү хокукуны гамәлгә ашыру башка затларның хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

1.5. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау бушлай башкарыла.

1.6. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

1.7. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары həm вазыйфаи затлары үз компетенциясе чикләрендә гражданнар мөрәжәгатьләрен кабул итәргә, аларны «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда карапга, тиешле чаралар күрергә, нигезләнгән җаваплар бирергә тиеш.

2. Гражданнар мөрәжәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге үзидарә органнары (алга таба – жирле үзидарә органнары) һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге үзидарә органнарының вазыйфаи затлары (алга таба – вазыйфаи затлар) гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәҗәгатьләрне объектив, һәръяклы һәм вакытында карауны, гражданнарның мөрәҗәгатьләре асылы буенча каарлар кабул итәргә хокуклы вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнарны шәхсән кабул итүне тәэмин итәргә тиеш.

2.2. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча эш кәгазыләрен алыш бару эш кәгазыләрен алыш баруның башка төрләреннән аерым алыш барыла.

2.3. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга язмача яки телдән кергән, шәхси кабул итүдә бәян ителгән барлык мөрәҗәгатьләр, шулай ук почта, телефон, телеграф яисә башка юл белән алынган мөрәҗәгатьләр билгеләнгән тәртиптә теркәлә.

2.4. Язма мөрәҗәгать жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергәннән соң оч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.5. Жирле үзидарә органнары гражданнарның мөрәҗәгатьләрен кабул итүне максус төзелә торган структур бүлекчәләре яисә эшчәnlеге тиешле нигезләмәләр белән каралган максус билгеләнгән затлар аша оештыралар.

3. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча эшнең ведомстволылығы

3.1. Граждан язма мөрәҗәгатьне компетенциясенә мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү кергән органга яисә вазыйфаи затка турыдан-туры жибәрә.

3.2. Гражданнарның мөрәҗәгатьләре жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә карала.

3.3. Хәл итү әлеге жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәҗәгать, мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка, мөрәҗәгатьне яңа адреска жибәрү турында мөрәҗәгать жибәргән гражданга хәбәр итеп, Федераль законның 11 статьясы 4 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, теркәлгән көннән жиде көн эчендә жибәрелә.

3.4. Язма мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яки вазыйфаи зат компетенциясенә кергән очракта, мөрәҗәгатьнең күчермәсе теркәлгән көннән жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

3.4. Шикальне, карау очен, каарына һәм гамәленә (яки гамәл кылмавына) шикаль белдерелә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка жибәрү тыела.

3.5. Әлеге Нигезләмәнен 3.4 пунктта каралган тыюга бәйле рәвештә шикальне карау очен мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенцияләренә кергән дәүләт органына, жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка жибәрү мөмкин булмаган очракта, шикаль гражданинга аның тиешле каарга

яки ғамәлгә (ғамәл қылмавына) билгеләнгән тәртиптә судка шикаять бирү хокуқын аңлатып кире кайтарыла.

4. Мөрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

4.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат тарафыннан мөрәжәгатьне караганда граждан хокуклы:

- 1) мөрәжәгатьне караучы затка дәлилләрне шәхсән бәян итәргә;
- 2) жирле үзидарә органының тиешле структур бүлекчәсендә яисә тиешле вазыйфай заттан телдән (шул исәптән телефон аша) яки электрон формада язма мөрәжәгатьне теркәү түрүнде, шулай ук аны карау сроклары түрүнде мәгълүмат алыша;
- 3) мөрәжәгатьне кабул итүче орган вәкаләтле заты (вазыйфай заты) тарафыннан язма мөрәжәгатьне кабул итү фактын граждан тапшырган мөрәжәгатьнен икенче нөсхәсендә, датасын һәм номерын курсәтеп, имза кую юлы белән таныклауга;
- 4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга яисә аларны соратып алу түрүнде, шул исәптән электрон формада мөрәжәгать итәргә;
- 5) әгәр башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатыләренә кагылмаса, әгәр курсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт серен яки федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса, мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;
- 6) мөрәжәгаттә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, Федераль законның 11 статьясында курсәтелгән очраклардан тыш, язма жавап алыша;
- 7) мөрәжәгатьне Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә карап тикшерүгә бәйле мөрәжәгать буенча кабул ителгән карарга яисә ғамәлгә (ғамәл қылмауга) шикаять белән мөрәжәгать итәргә;
- 8) мөрәжәгатьне карауны туктату түрүнде гариза белән мөрәжәгать итәргә.

4.2. Гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яки Россия Федерациясе халыкларның теләсә кайсы башка телендә мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гражданнарның тәкъдимнәренә, гаризаларына, шикаятьләренә жаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

5. Мөрәжәгатенә бәйле рәвештә гражданның иминлек гарантияләре

5.1. Гражданны җирле үзидарә органнарына яки вазыйфай затка курсәтелгән органнар яисә вазыйфай зат эшчәнлегенә тәнкыйть белән яисә үз хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатыләрен һәм башка затларның хокукларын,

ирекләрен, һәм законлы мәнфәгатыләрен торғызу һәм яклау максатында мөрәжәгать итү белән бәйле рәвештә эзәрлекләү тыела.

5.2. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма мөрәжәгать жибәрү мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

6. Язма мөрәжәгатькә таләпләр

6.1. Граждан үзенең язма мөрәжәгатендә мәжбүри рәвештә язма мөрәжәгать жибәргән жирле үзидарә органы атамасын, яисә тиешле вазыйфаи затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, яисә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы – булган очракта), жавап, мөрәжәгатьне яңа адреска юнәлтү турында хәбәрнамә жибәрелергә тиешле почта адресын күрсәтә, тәкъдимнең, гаризаның яисә шикаятынен асылын бәян итә, шәхси имzasын һәм дата күя.

6.2. Үз дәлилләрен раслау өчен кирәк булган очракта, граждан язма мөрәжәгатькә документлар һәм материалларны яки аларның күчермәләрен терки.

6.3. Жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка электрон документ формасында кергән мөрәжәгать Федераль законда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә гражданин үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы – булган очракта), жавап, мөрәжәгатьне яңа адреска юнәлтү турында хәбәрнамә жибәрелергә тиешле электрон почта адресын мәжбүри рәвештә күрсәтә. Граждан мондый мөрәжәгатькә кирәклө документлар һәм материалларны электрон формада теркәргә хокуклы.

7. Мөрәжәгатьне карауга кабул итү мәжбүрилеге

7.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән мөрәжәгать мәжбүри каралырга тиеш.

7.2. Мөрәжәгатне караучы жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат, кирәк булган очракта, аны карап тикшерүне урынга чыгып тәэммин итә ала.

8. Мөрәжәгатьне карау

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат:

1) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклы һәм вакытында карауны, кирәк очракта – мөрәжәгать жибәргән граждан катнашында карауны тәэммин итә;

2) мөрәжәгатьне карау өчен кирәклө документларны һәм материалларны, шул исәптән электрон формада, башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм башка вазыйфаи затлардан соратып ала, судлардан, сорая алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш;

3) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) мөрәҗәгатьтә куелган мәсъәләләрнең асылы буенча, Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, язмача жавап бирә;

5) гражданга аның мөрәҗәгатен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен жибәрү түрүнде хәбәр итә.

8.2. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә мөрәҗәгатьне караучы дәүләт органы, жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат запросы буенча 15 көн эчендә мөрәҗәгатьне карау өчен киәкле документларны һәм материалларны тәкъдим итәргә тиеш, дәүләт сере яки федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне үз эченә алган һәм тәкъдим итүнен аерым тәртибе билгеләнгән документлардан һәм материаллардан тыш.

8.3. Мөрәҗәгатькә жавап жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

8.4. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ формасында кергән мөрәҗәгатькә жавап электрон документ формасында мөрәҗәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча жибәрелә һәм жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка язмача кергән мөрәҗәгатькә язмача мөрәҗәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча жибәрелә. Моннан тыш, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылучы тәкъдим, гариза яки шикаятыне үз эченә алган мөрәҗәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карапына, шул исәптән суд карапына шикаять бирү тәртибен аңлатып, жавап «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы рәсми сайтында Федераль законның 6 статьясы 2 өлеше таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

9. Язма мөрәҗәгатьне карау сроклары

9.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән язма мөрәҗәгать язма мөрәҗәгать теркәлгән көннән соң 30 көн эчендә карала.

9.2. Аерым очракларда, шулай ук Федераль законның 10 статьясы 2 өлешендә каралган запросны жибәргән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яисә моңа вәкаләтле зат мөрәҗәгатьне карау срокын, мөрәҗәгать жибәргән гражданинга аны карау срокын озайту түрүнде хәбәр итеп, 30 көннән дә артмаган вакытка озайтырга хокуклы.

10. Коррупция юнәлешендәге фактлар буенча граждандар мөрәҗәгатьләре белән эшләү тәртибе

10.1. «Коррупциягә каршы тору түрүнда» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору түрүнда» 2006 елның 4 маенданы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы

нигезендә гражданнар коррупция юнәлешендәге фактлар буенча жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына мөрәжәгать жибәрергә хокуклы.

10.2. Коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре үз эченә коррупция һәм янап акча алу, гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен кысу, хезмәт тәртибенә карата таләпләрне бозу, шулай ук хезмәт урынынан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр қылу фактлары турында мәгълүматны ала.

10.3. Кергән мөрәжәгатътә әзерләнә торган, башкарыла торган яки башкарыйлан хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерәүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булганда, мондый мөрәжәгать аларның компетенциясе нигезендә хокук саклау органнарына жибәрелә.

10.4. Коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләүче вазыйфаи затлар, Россия Федерациясе законнары нигезендә хезмәт мәгълүматларының һәм конфиденциаль характердагы белешмәләрнең сакланышы өчен билгеләнгән тәртиптә шәхси жаваплылыкка ия.

10.5. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергән коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

11. Гражданнарны шәхси кабул иту

11.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнарны шәхси кабул иту аларның житәкчеләре һәм мона вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә. Кабул иту урыны, шулай ук кабул иту өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат гражданнар игътибарына житкерелә.

Кабул иту урыны, шулай ук кабул иту өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнарны кабул иту өчен жаваплы вазыйфаи затларның элемтә телефоннары турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре аша гражданнар игътибарына житкерелә. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органнары биналарында һәркем өчен уңайлы урыннарда урнаштырыла.

11.2. Кабул итугә язылган һәр гражданга шәхси кабул иту карточкасы тузырыла (әлеге Нигезләмәненең 1 нче күшымтасында билгеләнгән форма), анда курсәтелә:

- 1) мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының (булганда) исеме;
- 2) яшәү урыны адресы;
- 3) кабул итуне алып баручы вазыйфаи зат фамилиясе;
- 4) башка кирәклө белешмәләр.

11.3. Шәхси кабул иту вакытында граждан шәхесен таныклаучы документ күрсәтә.

11.4. Телдән мөрәжәгать эчтәлеге гражданны шәхси кабул иту карточкасына кертелә. Телдән мөрәжәгатътә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачыкта-ачык һәм өстәмә тикшерү таләп итмәгән очракта, мөрәжәгатькә жавап шәхси кабул иту барышында гражданның ризалыгы белән телдән бирелергә мөмкин, бу хакта

гражданың шәхси кабул итү карточкасына язу кертелә. Калган очракларда мәрәжәгаттә қуелган сорауларның асылы буенча язмача жавап берелә.

11.5. Шәхси кабул итү барышында кабул итегендегі язма мәрәжәгать Федераль законда билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш.

11.6. Мәрәжәгаттә жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булса, гражданга аңа һәм нинди тәртиптә мәрәжәгать итәргә кирәклеге турында аңлатма берелә.

11.7. Эгәр гражданга мәрәжәгаттә қуелган сорауларның асылы буенча элек жавап берилгән булса, шәхси кабул итү барышында мәрәжәгатьне алга таба караудан баш тартылырга мөмкин.

11.8. Гражданнары шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә жирле үзидарә органнарында беренче чиратта шәхси кабул итү хокукуына ия:

1) I, II төркем инвалилар һәм (яки) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның берсе, уллыкка алучылар, опекун яки попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары, хәрби хәрәкәтләр ветераннары;

3) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана каравыннан мәхрум калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрум калган балалар арасыннан затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатынан тәэмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мәрәжәгать итүче вәкилләр;

4) кабул итүгә өч яшькә кадәрге балалар белән килгән гражданнар.

11.9. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукуына бер үк вакытта берничә граждан ия булса, күрсәтелгән гражданнары кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килү тәртибендә гамәлгә ашырыла.

11.10. Өлөгө Нигезләмәнен 10.8 пунктында күрсәтелгән гражданнар шәхси кабул итү вакытында беренче чиратта шәхси кабул итү хокукуын билгели торган документ тәкъдим итәләр.

12. Мәрәжәгатында карау тәртибенең үтәлешен контролльдә тоту

12.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз вәкаләтләре чикләрендә мәрәжәгатында карау тәртибе һәм сроклары, мәрәжәгатында язма жаваплар жибәрү тәртибен һәм срокларын үтәүне контролльдә тота, кергән мәрәжәгатында эчтәлеген анализлый, гражданнарың хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатынан бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча چаралар күрә.

13. Мәрәжәгатында булган мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

13.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар, гражданнар мәрәжәгатында керүгә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатында, ел саен гражданнардан кергән мәрәжәгатында гомумиләштерергә һәм

анализларга тиеш. Әлеге анализда кергән, яңа адреска юнәлтелгән һәм каралган язма мөрәжәгатьләрнең, электрон документ формасында мөрәжәгатьләрнең саны, гражданныарны кабул итү урыннары, көннәре һәм сәгатъләре, шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданныар саны, гражданныарны шәхси кабул итү һәм шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәжәгатьләр тематикасы турында, мөрәжәгатьләрне карау нәтиҗәләре буенча кабул ителгән чаralар, шул исәптән кабул ителгән норматив хокукий һәм башка актлар (булганды) турында мәгълүмат булырга тиеш.

13.2. Гражданныардан кергән мөрәжәгатьләргә анализ, шулай ук билгесез затлар даирәсе мәнфәгатъләренә кагылышлы ин актуаль мәсьәләләр буенча аңлатмалар жирле үзидарә органнары тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (әлеге Нигезләмәнең 2 нче күшымтасында билгеләнгән формада) урнаштырыла.

14. Гражданныар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында законнарны бозган өчен жаваплылык

14.1. «Россия Федерациясе гражданинары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федеरаль законны, «Татарстан Республикасында гражданныар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы Тукай
муниципаль районы Борды авыл
жирлегендә гражданнар
мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе
турында нигезләмәгә 1 күшымта

Гражданы шәхси кабул итү карточкасы №

Кабул итү датасы « ____ » 20 __ ел

Кабул итү вакыты __ : __ сәг.

Кабул итү урыны: _____

Кабул итүче вазыйфаи затның ИФАи: _____

Гражданың, оешма вәкиленең ИФАи	
Мөрәҗәгать итүченең яшәү адресы һәм телефоны	
Эш урыны	
Сорауның кыскача эчтәлеге	
Күрсәтмә (кемгә)	
Үтәү срогы, озайту турында мәгълүмат	
Гаризаны карау нәтижәләре	

Татарстан Республикасы Тукай
муниципаль районы Борды авыл
жирлегендә гражданнар
мөрәжәгатьләрен карау тәртибе
турында нигезләмәгә 2 күшымта

Борды авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү турында
статистик мәгълүматлар

Мәгълүмат исеме	Цифрлы мәгълүматлар	
	_____ ел	_____ ел
Барлык кергән мөрәжәгатьләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатьләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатьләр (интернет, электрон почта)		
Шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителде:		
Контрольгә алынды		
Уңай хәл ителде		
Урынга чыгу белән тикшерелде		